

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
МІКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА РЕГІОНУ
підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «МІКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА РЕГІОНУ» підготовки бакалавра

Розробник: Самойленко Б.В. старший викладач кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:
Аналітична економіка

Алла СУР'ЯК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
протокол №6 від 12.01.2026 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) С1.01 Економіка Аналітична економіка Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів ECTS 150/5		Рік навчання 2
ІНДЗ: немає		Семестр 3
Мова навчання		Лекції 10 годин
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – Самойленко Богдан Віталійович
 Науковий ступінь – кандидат економічних наук
 Посада – старший викладач кафедри економіки і торгівлі
 Контактні дані: 737202019 samoilenko.bohdan@vnu.edu.ua
 Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента "Мікроекономічна політика регіону" складено з урахування можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти першого рівня освіти бакалавр. Освітній компонент "Мікроекономічна політика регіону" спрямований на вивчення механізмів формування та реалізації мікроекономічної політики в регіональному контексті. Розглядаються теоретичні основи регіональної економіки, інструменти впливу на місцевий бізнес, функціонування ринків на рівні регіонів та механізми державного регулювання регіональної економіки.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента "Мікроекономічна політика регіону" є формування у здобувачів освіти знань та навичок аналізу мікроекономічних процесів на регіональному рівні та розробки політики регулювання економіки регіону.

Основні завдання освітнього компонента ознайомлення з основними концепціями мікроекономічного аналізу регіонів, аналіз факторів, що впливають на розвиток регіональних ринків, дослідження інструментів регіональної економічної політики, вивчення впливу державного регулювання на мікроекономічний розвиток регіонів.

3. Soft skills.

Вивчення курсу сприяє розвитку таких навичок як лідерство, співпраця та командна робота, адаптивність та гнучкість, критичне та аналітичне мислення. Зазначені навички сприяють розвитку вмінь ефективної взаємодії з іншими членами команди для досягнення синергетичного ефекту, здатності аналітично мислити, комплексно оцінювати ситуацію та приймати обґрунтовані рішення щодо напрямів розвитку підприємства, розвивають відповідальність за точність проведених розрахунків оціночних показників, здатність генерувати нові ідеї та знаходити нестандартні рішення.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основні концепції мікроекономічного розвитку регіонів						
Тема 1. Основи регіональної економічної політики	10	1	1	8	-	О (2), ДС(2), ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 2. Теоретичні основні концепції мікроекономічного розвитку регіонів	12		1	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 3 Інституційне середовище та його вплив на розвиток регіонів	14	1	2	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 4 Моделі регіональної економіки	13		2	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8
Разом за модулем 1	49	2	6	38	3	30
Змістовий модуль 2. Інструменти регіональної мікроекономічної політики						
Тема 5 Ринок праці в регіонах: проблеми та перспективи	14	1	2	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 6 Ринок товарів та послуг в регіонах: проблеми та перспективи	13	1	2	10	-	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 7. Інструменти регіональної мікроекономічної політики	14	1	2	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8
Тема 8 Державне регулювання малого та середнього бізнесу	14	1	2	10	1	О (2), ДС(2), ДБ (2) РМГ(2) / 8
Разом за модулем 2	55	4	8	40	3	30
Змістовий модуль 3. Інноваційний розвиток регіонів						
Тема 9 Політика підтримки підприємництва в регіонах	11	1	1	8	1	О (2), ДС(2), ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 10 Інноваційний розвиток регіонів	11	1	1	8	1	О (1), ДС(1), ДБ (1) РМГ(1) / 4
Тема 11 Кращі практики регіональної мікроекономічної політики	12	1	2	8	1	О (2), ДС(2), ДБ (1) РМГ(1) / 6
Тема 12 Економічні механізми залучення інвестицій у регіони	12	1	2	8	1	О (1), ДС(1), ДБ (1) РМГ(1) / 4
Разом за модулем 3	46	4	6	32	4	20
Підсумкова контрольна робота						20 балів
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Методи контролю *: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О – опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, роботи в малих групах, тестування.
4. Контрольна перевірка знань за запитаннями для самоконтролю..

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (<https://surl.li/ccfgmabz>).

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів,

він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Поняття та сутність мікроекономічної політики регіону
2. Основні суб'єкти регіональної мікроекономічної політики
3. Взаємозв'язок між регіональною та державною економічною політикою
4. Економічне районування та його значення
5. Чинники економічного розвитку регіонів
6. Роль держави у регіональному розвитку
7. Прямі та непрямі методи державного регулювання регіональної економіки
8. Державні програми підтримки малого та середнього бізнесу
9. Вплив глобалізації на регіональну економіку
10. Економічні механізми стимулювання регіонального розвитку
11. Особливості ринку праці в регіональному контексті
12. Регіональна податкова політика
13. Місцеві бюджети та їх роль у розвитку регіонів
14. Децентралізація та її вплив на економіку регіонів
15. Інструменти залучення інвестицій у регіони
16. Конкурентоспроможність регіональної економіки
17. Роль кластерів у регіональному економічному розвитку
18. Соціально-економічні показники розвитку регіонів
19. Стратегії розвитку регіонів
20. Вплив технологічного розвитку на економіку регіону
21. Міжнародний досвід регіональної економічної політики
22. Проблеми розвитку сільських територій
23. Принципи та механізми державної підтримки регіонів
24. Основи формування інвестиційної привабливості регіонів
25. Методи оцінки ефективності регіональної політики
26. Інституційна підтримка малого бізнесу на рівні регіонів
27. Вплив екологічних факторів на економічний розвиток регіонів
28. Структурні зміни в економіці регіонів
29. Фінансові механізми стимулювання підприємництва
30. Підприємницьке середовище регіону: проблеми та перспективи
31. Інноваційний потенціал регіонів
32. Транспортна інфраструктура та її роль у регіональному розвитку
33. Вплив державних субсидій на регіональну економіку
34. Монополізація ринків у регіональному вимірі
35. Методи оцінки економічного потенціалу регіонів
36. Механізми інтеграції регіональної та національної економіки
37. Роль державної підтримки в регіональному економічному розвитку
38. Методи аналізу рівня життя населення в регіоні
39. Вплив міграції на регіональний ринок праці
40. Особливості розвитку креативної економіки в регіонах

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усунути.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бабінська О. В. Регіональна економіка: теорія та практика: підручник. Київ: КНЕУ, 2021. 320 с.
2. Грановська Н. М. Регіональна економіка: інституційні основи та механізми розвитку: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 285 с.
3. Долішній М. І., Колектив авторів. Регіональна політика та місцевий розвиток: стратегічні орієнтири України: наук. вид. Київ: НАН України, 2021. 350 с.
4. Залізняк В. В. Економічні механізми стимулювання регіонального розвитку: монографія. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 276 с.
5. Лишиленко В. І. Регіональна економіка: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 290 с.
6. Семененко А. І. Сталий розвиток регіонів: інновації, екологія, конкурентоспроможність: навч. посіб. Дніпро: ДНУ, 2023. 315 с.
7. Юрченко Т. В. Економічна безпека регіонів в умовах цифрової трансформації: монографія. Київ: КНЕУ, 2023. 268 с.
8. Бріль М. С., Поліщук О. В. Мікро- та макроекономіка: навч. посіб. для студентів освітнього ступеня бакалавр. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 340 с.
9. Карпенко О. С. Інструменти регіональної політики та їх ефективність у країнах ЄС: наук. вид. Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2023. 275 с.
10. Колектив авторів. Регіональний розвиток України: проблеми та перспективи: наук. вид. Київ: НАН України, 2021. 310 с.
11. Марченко О. Ю. Економічна децентралізація в Україні: виклики та перспективи: наук. вид. Харків: Видавництво ХНУ, 2021. 290 с.
12. Сидоренко В. М. Регіональна економіка: сучасні тенденції розвитку: монографія. Полтава: ПНТУ ім. Ю. Кондратюка, 2022. 280 с

Інтернет-і ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
4. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: www.me.gov.ua
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua